

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 4 (3)

IZDAN 1 JUNA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13347

Ing. Nier Bruno, Beierfeld, Nemačka.

Žižak za fenjere za nepogodu.

Prijava od 26 juna 1936.

Važi od 1 decembra 1936.

Poznato je da na uobičajeni način izradeni fenjeri za nepogodu, naročito fenjeri sa smanjenim sagorevačkim prostorom po Hefnerovoj sveći, ne funkcionišu, kada se upotrebe u toplijim krajevima, čak i ako oni zadovoljavajući rade na spoljašnjim temperaturama, koje vladaju u umerenoj klimi.

Pronalazač je našao, da se taj nedostatak može ukloniti, ako se kanal za fitilj izradi od materijala koji dobro vodi toplotu, a naročito od bakra. Na taj se način mogu izradivati fenjeri za nepogodu, koji besprekorno goru nezavisno od spoljašnje temperature i već su donesene stotine hiljada takvih fenjera u saobraćaj, koji na svaki način zadovoljavaju. Ali izrada kanala za fitilj od bakra i sličnoga materijala znači izvesno poskupljivanje fenjera, te se stoga prijavitelj trudio, da se uz upotrebu uobičajenog materijala, naročito kalajisanog gvozdene lima i za kanal fitilja izrade fenjeri, koji goru besprekorno pod svima okolnostima. Ovi su ogledi doveli do potpunog uspeha i osnivaju se na saznanju, da takozvana plamena ploča žižaka za fenjere za nepogodu, koji su već izradeni prema poznatim konstrukcijama, kod kojih je plamena ploča spojena sa kanalom za fitilj, sama prenosi na kanal za fitilj nastalu toplotu za vreme gorenja fenjera i time daje povoda za to, da fenjeri više ne goru zadovoljavajući na višoj spoljašnjoj temperaturi. Nadeno je da posmatrani nedostaci nestaju, kada plamena ploča ne stoji ni ukakvoj vezi sa kanalom za fitilj i kada je između unutrašnje ivice plamene ploče i gornjega

kraja kanala za fitilj predviđen međuprostor za vazduh dovoljne veličine, pomoću koga se sprečava prenošenje toplote sa plamene ploče na kanal za fitilj. Plamena se ploča stoga u smislu pronalaska potpuno izolira od gornje ivice kanala za fitilj i spaja s drugim delom žižaka ili donjim delom kanala za fitilj i u tom se položaju ma na koji način čvrsto drži.

Na mesto međuprostora za vazduh između plamene ploče i kanala za fitilj, može se ponovno prenošenje toplote, koja za vreme gorenja prelazi na plamenu ploču sprečiti time, da prede na kanal za fitilj, što se metalna plamena ploča odvaja prstenastim razdelnim zidom izradenim od materijala koji izoluje toplotu; od kanala za fitilj odn. pomoću njega se pritvrđuje na kanalu za fitilj.

Ali je moguće i samu plamenu ploču izraditi sasvim od materijala koji izolira toplotu.

Na taj se način postiže, da se pouzdano spreči neželjeno pregrevanje kanala za fitilj, a da se pri tome ne poskupi proizvodnja. Ovo je gledište stoga važno, jer fenjeri za nepogodu izričito predstavljaju artikal koji se izrađuje u masi i čija je cena veoma oborena usled jake utakmice na merodavnim tržištima pa su sa istog razloga i što se tiče besprekornog gorenja stavljeni najviši zahtevi od ovih fenjera. Predloženom novošću omogućeno je, da se potpuno zadovolje ovi zahtevi.

Poznato je da se kod građenja žižaka upotrebljavaju materijali loše toplonoše. Ali to se do sada nije nikada vršilo u cilju da bi se sprečilo ponovno prenošenja to-

plote sa plamene ploče na kanal za fitilj, nego da bi se toplota zadržala na fitilju, ili da bi se nježno širenje otežalo ili sprečilo u samom kanalu za fitilj. Iz ovih poznatih slučajeva primene materijala loših toplonoša ne bi se mogao doneti zaključak, da se želelo na taj način da se spreči na pouzdan način ponovno prenošenje toplote sa plamene ploče na kanal za fitilj, ili pomoću umetanja materijala koji izolira toplotu između plamene ploče i kanala za fitilj da se želeo da se postigne isti uspeh.

Na priloženom je nacrtu pretstavljeno primera radi nekoliko oblika izvođenja pronalaska i to:

Sl. 1 pokazuje izgled sa strane žiška.

Sl. 2 pokazuje vertikalni presek u odnosu na sl. 1.

Sl. 3 pokazuje izgled ozgo.

Sl. 4 pokazuje presek kroz plamenu ploču i kanal za fitilj u poznatom izvođenju.

Sl. 5 pokazuje žižak sa plamenom pločom od izolacionog materijala.

Sl. 6 pokazuje presek kroz kanal za fitilj sa plamenom pločom u povećanoj srazmeri.

Sl. 7 je izgled ozgo na sl. 6.

Sl. 8 je presek kroz kanal za fitilj i plamenu ploču u povećanoj srazmeri.

Sl. 9 je izgled ozgo na sl. 8.

Žižak se sastoji od donjeg dela 1 žiška, žiškove kape 2 i kanala 3 za fitilj, koji su izradeni na uobičajeni način. Plamena ploča 4 nije više na uobičajeni način kod ovoga oblika izvođenja prema sl. 1 — 3 onako kako se to vidi sa sl. 4 spojena sa gornjim delom kanala 3 za fitilj, nego je pomoću rebara 5 pritrvena za donji deo žiška. Na taj način nastaje između gornjega kraja kanala 3 za fitilj i plamene ploče 4 vazdušni prostor 6, pomoću koga se pouzdano sprečava neposredno prenošenje toplote sa plamene ploče na kanal za fitilj i obratno.

Kod oblika izvođenja prema sl. 5 - 7 plamena ploča 4 izradena je od materijala koji izolira toplotu. Kao takav materijal

moгу se upotrebiti mase sposobne za presovanje najraznovrsnijeg porekla u presovanom ili valjanom obliku, kao azbest, azbest izmešan sa veštačkom smolom, fibra i t. sl.

Kod oblika izvođenja po slikama 8-9 je od metala sastojeća se plamena ploča 4 odvojena meduprstenom od izolacionog materijala od kanala za fitilj, čime se sprečava u dovoljnoj meri ponovno prenošenje toplote sa plamene ploče 4 na kanal za fitilj.

Spoj između delova 4 i 3 može se izvesti na proizvoljan način n. pr. pomoću iskivanja previjenih rubova, pomoću žljebova i t. sl. Pronalazak se ne odnosi i na spajanje, jer je za njega od značaja samo, da se isključi ponovno prenošenje toplote sa plamena ploče na kanal za fitilj kao i da se time isključe uslovljene smetnje za vreme gorenja fenjera za nepogodu. Ovo se postiže opisanim i nacrtanim oblicima izvođenja žiška besprekorno, kao što su to dokazali mnogobrojni ogledi.

Razume se da je moguće radi pojačanja delovanja u slučajevima naročite vrste izraditi kanale za fitilj od materijala dobrog toplonoše, kao što je to bakar.

Patentni zahtevi:

1.) Žižak za fenjere za nepogodu sa kapom za žižak i plamenom pločom, naznačen time, što je plamena ploča odvojena od kanala za fitilj vazdušnim vencem.

2.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevu 1, naznačen time, što je plamena ploča spojena pomoću rebara sa donjim delom žiška.

3.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevima 1 i 2, naznačen time, što je plamena ploča odvojena od kanala za fitilj pomoću umetka od materijala, koji izolira toplotu.

4.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevu 1, naznačen time, što je plamena ploča izradena sasvim od materijala, koji izolira toplotu.

Fig. 1

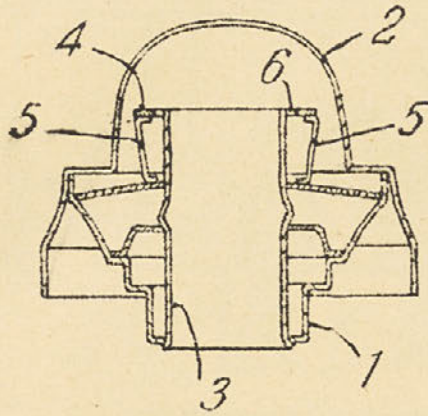

Fig. 2

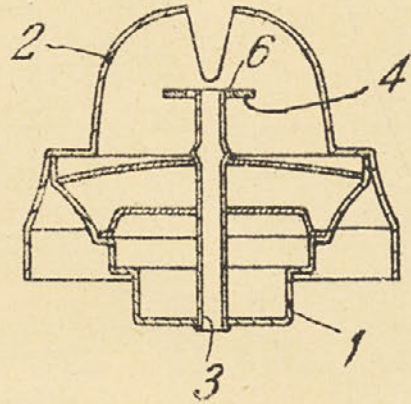

Fig. 3

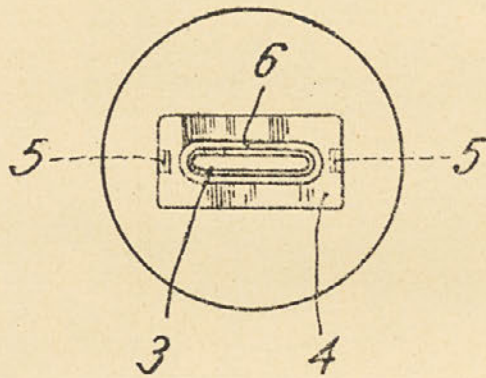

Fig. 4

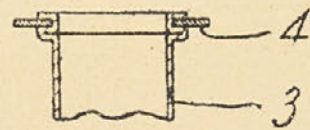

Fig. 5

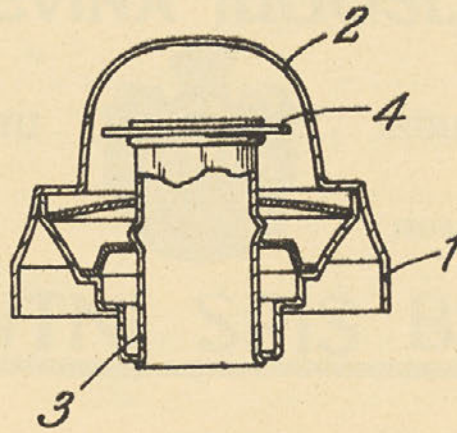

Fig. 8

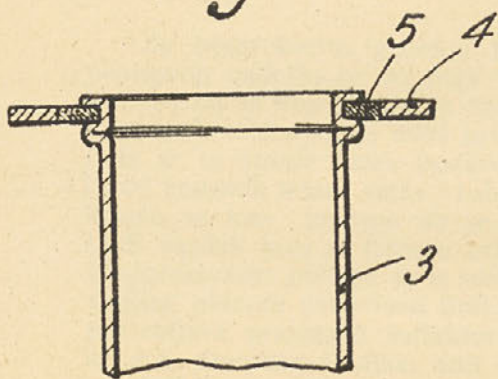

Fig. 6

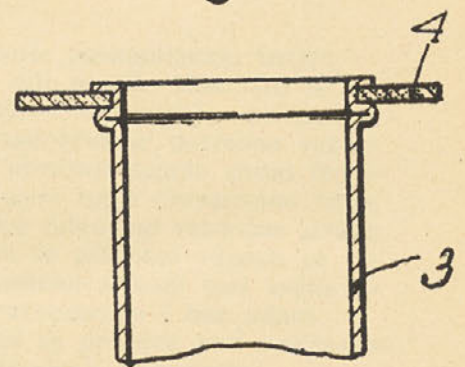

Fig. 9

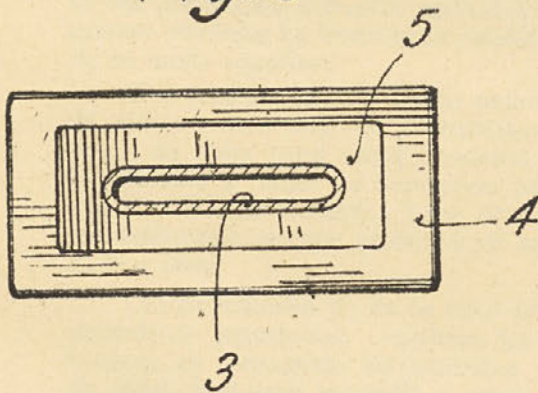

Fig. 7

